

Täysistunto

Torstai 28.5.2020 klo 16.00—18.11

5. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi lentoliikenteen valvontamaksusta annetun lain 7 §:n väliaikaisesta muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 77/2020 vp

Lähetekeskustelu

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 5. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään liikenne- ja viestintävaliokuntaan.

Lähetekeskusteluun varataan enintään 30 minuuttia. Asian käsittelyssä noudatetaan aikataulutettujen asioiden osalta sovittuja menettelytapoja. Avaan keskustelun. — Ministeri Harakka, esittelypuheenvuoro, olkaa hyvä.

Keskustelu

17.58 Liikenne- ja viestintäministeri Timo Harakka (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hallitus esittää eduskunnalle säädettäväksi lain lentoliikenteen valvontamaksusta annetun lain 7 §:n väliaikaisesta muuttamisesta. Lakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että vuoden 2020 heinä- ja lokakuun maksukausien valvontamaksujen suorittamista siirretään, kumpakin erää, puoli vuotta eteenpäin. Kyseessä ovat yhteensä 5,7 miljoonan euron suuruiset maksut lentoasemayhtiöltä Liikenne- ja viestintävirastolle. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1. heinäkuuta tänä vuonna ja olemaan voimassa siitä noin vuoden ajan. Lentoliikenteen valvontamaksua kannetaan valtiolle lentoturvallisuuden valvontaa ja ilmailun julkisia hallintotehtäviä varten.

Pääministeri Sanna Marinin hallitus on ryhtynyt pikaisiin toimenpiteisiin yhteiskunnan toiminnan turvaamiseksi ja elinkeinoelämän ja kansalaisten ahdingon helpottamiseksi epidemian aikana ja siitä toivuttaessa. Pandemian aiheuttama poikkeustila ja lentoliikennettä koskevat rajoitukset ovat aiheuttaneet tarpeen väliaikaisille toimenpiteille, joilla helpotetaan lentoasemayhtiöiden taloudellisia toimintaolosuhteita ja toiminnan jatkuvuutta. Lentoasemayhtiöiden tulot ovat laskeneet jyrkästi asiakaskadon myötä, mutta yhtiöiden tulee silti kattaa kiinteät kustannuksensa. Lentoasemayhtiöiden akuutin kassatilanteen helpottamiseksi esitetään pidemmän maksuajan säätämistä lentoliikenteen valvontamaksujen maksuun loppuvuodesta 2020, ja maksutulojen siirto vuodelle 2021 alentaa myös painetta korottaa valvontamaksun yksikköhintaa vuodelle 2021.

Eli tämä on kahtalaisesti hyödyllinen siirto: samaan aikaan helpotetaan lentokenttien akuuttia kassakriisiä ja tasoitetaan Traficomien ensi vuoden tulovirtaa, jossa muuten olisi iso vaje edellisen kauden matkustajamäärien romahdettua.

Esitys liittyy valtion vuoden 2020 neljänteen lisätalousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 82/2020 vp

18.01 Esko Kiviranta kesk: Arvoisa puhemies! Lentoliikenteen valvontamaksujen maksuaikaa on syytä siirtää esitetyllä puolella vuodella eteenpäin, koska lentoasemayhtiöiden eli Finavian ja Saimaan lentoasema -säätiön tulot ovat koronaviruspandemian myötä romahtaneet aivan kuten matkustajamäärät Suomen lentoliikenteessä.

Lentoliikenne on Suomelle strategisesti hyvin tärkeää, ja on syytä turvata sujuvat lentoyhteydet sekä Suomesta maailmalle että kotimaassa. Näin ollen on tärkeää, että valtio auttaa lentoasemayhtiöitä kriisitilanteessa ja helpottaa lentoliikenteen valvontamaksujen maksamista antamalla lisää maksuaikaa. On tietysti tässä vaiheessa vielä epäselvää, kuinka pitkään koronaviruspandemia häiritsee lentoliikennettä. Me kaikki tietenkin odotamme alan palautumista nopeasti kasvu-uralle.

18.02 Suna Kymäläinen sd: Arvoisa herra puhemies! Tässä tosiaan on kyseessä lentoliikenteelle ja ennen kaikkea lentoasemayhtiöille merkittävä ja jo toivottu, odotettu esitys, ja haluan kiittää siitä ministeriä ja hallitusta, että tämä on nyt käsittelyssä eduskunnassa. Tällä siis helpotetaan lentoasemayhtiöiden taloudellista tilannetta sekä lentoasematoiminnan jatkuvuutta vallitsevan tartuntatauti-epidemian keskellä. Esitys on osa elvytystoimenpiteitä, joilla yhteiskunnan toiminnan turvaamista ja elinkeinoelämän ja kansalaisten oloja pyritään helpottamaan koronakriisin aikana.

Lentoasemayhtiöiden tulot muodostuvat ennen kaikkea lentoliikenteeltä ja matkustajilta kannettavista maksuista, joten lentoliikenteen käytännössä pysähtyttyä covid-19-epidemian myötä myös lentoasemayhtiöiden keskeinen tulonlähde lakkasi. Samaan aikaan yhtiöillä on kuitenkin kiinteitä kuluja ja maksuja, jotka niiden täytyy maksaa kaikesta huolimatta. Yksi tällainen keskeinen kulu ovat nämä lentoliikenteen valvontamaksut, joiden vuoden 2020 loppuvuoden maksueriin esitetään nyt puolen vuoden lykkäystä. Lentoliikenteen valvontamaksuista lentoasemayhtiöille aiheutuvat kustannukset siirtyisivät näin ollen vuodelle 2021, jolloin yhtiöiden tulovirta on toivottavasti jo parempi. Näen, että tämä esitys on erinomainen asia ja tärkeä helpotus näille lentoasemayhtiöille.

Arvoisa herra puhemies! Kuten ministeri täällä totesi, tässä on kysymys budjettilaista, sillä lentoliikenteen valvontamaksut ovat tuloa valtiolle. Tämä esitys liittyykin tulossa olevaan vuoden 2020 neljänteen lisätalousarvioesitykseen. Lentoliikenteen valvontamaksua kannetaan valtiolle lentoturvallisuuden valvontaa ja ilmailun julkisia hallintotehtäviä varten lentoasemakohtaisesti matkustajamääristä riippuen. Matkustajamäärien romahtaessa myös valvontamaksutuotto pienenee. Keskeistä on kuitenkin se, että viranomaistehtävien turvaaminen edellyttää tiettyä rahoitustasoa sekä nyt että tulevaisuudessa, ja siitä on tärkeää pitää kiinni ennen kaikkea lentoturvallisuuden kannalta.

Arvoisa herra puhemies! Otamme tämän esityksen liikenne- ja viestintävaliokunnassa ripeästi ja asiaankuuluvasti käsittelyyn.

18.05 Matias Marttinen kok: Arvoisa herra puhemies! Kiitoksia ministerille asian esittelystä. Tätä kyseistä lakiahan käsitellään varsin usein eduskunnassa ja nyt tällä kertaa varsin perustellusta syystä liittyen tähän koronaepidemiaan ja vastaavasti sen vaikutuksiin lentoliikenteeseen ja taas vastaavasti sitten lentoasemien taloudelliseen tilanteeseen.

Kuten täällä valiokunnan puheenjohtaja totesi, uskoakseni löydämme tästä hyvän yhteisymmärryksen hallituksen ja opposition välillä, koska myös meillä LiVissä toimii erinomaisesti yhteistyö. Pitemmittä puheitta uskon, että asia saadaan tässä talossa käsiteltyä varsin ripeästi.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 82/2020 vp

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Ministeri Harakka, hetki.

18.05 Liikenne- ja viestintäministeri Timo Harakka: Kiitos, arvoisa puhemies! En vie kallista aikaanne kovin pitkään. Totean vain hyvän yhteistyön toimivan myöskin ministeriön ja valiokunnan välillä uskoakseni tässäkin asiassa, niin että yhteisymmärrys hallituksen esityksen ja valiokunnan valistuneen mietinnön välillä löytynee ripeästi. — Kiitoksia paljon.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin liikenne- ja viestintävaliokuntaan.